

dring i det, som Bondevennerne i mere end en Menneskealder have kæmpet for at opretholde i vor Lovgivning, Bevarelsen af Bondejord, at den ikke skal forsvinde, at Kapitalisterne ikke fra nogen Side skulde kunne komme til under andre Forhold at slette Bønderbyer og Landsbyer for paa Tomterne deraf at oprette Herregaarde, som man har set, det har fundet Sted i de Egne, hvor man er gaaet fra Fæstevæsen til Selveje. Da jeg har nogen Betænkkelighed i saa Henseende, har jeg ikke villet tilbageholde disse Bemærkninger. Jeg har ikke haft noget imod, at man fremmer Udstykningen, men Spørgsmaalet er: Berøres Spørgsmaalet om Sammenlægning af Jord i Forhold dertil, naar man sletter Forskellen paa Bondejord og Hovedgaardsjord? Gør man da ikke en Forandring i den bestaaende juridiske Tilstand, og tilvejebringer man saa ikke det juridiske Forhold, at man sletter det gamle Skel, som har bestaaet, og som jeg sætter Pris paa skal bestaa, Skellet mellem Bondejord og fri Hovedgaardsjord? Jeg tillader mig derfor at udbede mig en Forklaring baade af den højtærede Landbrugsminister og af den ærede Ordfører om, hvad Meningen er med Udvalgets Ændringsforslag.

N. C. Jensen: Med Hensyn til den Udtalelse, som fremkom fra den sidste ærede Taler om Sammenlægning af Ejendomme, altsaa Indlemmelse af Bondejord under Hovedgaardsjord, er jeg fuldstændig enig med ham i den Betragtning, han gjorde sig til Talsmand for; men jeg har hverken forstaaet Udvalgets Betænkning eller de Udtalelser, der ere fremkomne, saaledes, at det egentlig var det, man vilde stille sig velvilligt overfor. Jeg tror, at det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds (Berntsen) har Ret i, at det neppe vilde bidrage til en sund social Udvikling, dersom man vilde fremme eller i hvert Fald gik bort fra at lægge Hindringer i Vejen for en fri Sammenlægning. Derimod har det min varmeste Tilslutning, at man er gaaet saa vidt i Retning af Udstykningsfrihed, som Tilfældet er under Udvalgets Arbejde her, og at man har søgt at lempe Udstykningen saaledes, at den kan komme til at foregaa paa en sund og naturlig Maade paa de store Ejendomme i

Midt- og Vestjylland. Det har jo været saa, at man har maattet kæmpe med de allerstørste Vanskeligheder for at fremme en Udstykning, som praktisk talt ikke alene den enkelte Jordbruger, men ogsaa de kommunale Autoriteter saa paa med den største Velvillie og ansaa for at være til Gavn i det hele. Man har dog sat sig derimod, idet man har krævet Oprettelse af Pligthuse i en Udstrækning, som ganske sikkert hverken har været gavnlig eller nødvendigt, at Udvalget er gaaet saa vidt, som det er med Hensyn til Udstykningen, og navnlig, at det for fjerde Klasse Ejendomme er naaet saa vidt frem og har billiget den Tanke, at man i Stedet for boniteret Jord tager et Gennemsnitsmaal, et Gennemsnitstal for det samlede Areal Bonitering.

Jeg skal ikke komme videre ind paa Ændringsforslagene i deres Helhed, som jeg kan tiltræde og give min bedste Anbefaling. Jeg skal kun gøre et Par enkelte Bemærkninger til det ærede Medlem for Lyngby (Piper) og det ærede Medlem for Silkeborg (Byriel-Jensen), der synes at holde saa stærkt paa, at naar der skal være Tale om Nedlæggelse af et Pligthus, skal en Anbefaling derom have Tilslutning ikke fra de kommunale Autoriteter alene, men særlig fra Amtskommissionerne. Særlig det ærede Medlem for Silkeborg (Byriel-Jensen) fremsatte ret stærke Udtalelser i Retning af, at det var en særdeles stor Garanti, dersom man krævede ogsaa Amtskommissionernes Anbefaling for at kunne nedlægge eller gaa bort fra Oprettelsen af et Pligthus. Jeg kan ikke undlade som ved første Behandling at understrege, at her er jo slet ikke Tale om Oprettelse af de samme Husmandsbrug eller Husmandshjem som ved Landarbejderloven, som man har kaldt den. Det er en ren Misforstaaelse. Der kan nemlig oprettes Pligthuse, som ere Pligthuse, men som hverken ere beboede eller have Besætning eller den Slags; det er ikke et Krav, man stiller her, men det er et Krav, man stiller ved Oprettelse af Landarbejderhjem, at de skulle være beboede af en Husmandsfamilie. Det gaar man ganske bort fra med Hensyn til Pligthuse, det er altsaa to forskellige Ting.